

Anatomie jedné kontroly

Rok od Grulichovy supervize na ÚDV

P A V E L Ž Á Č E K

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) si v průběhu devadesátých let jako jediná institucionální záruka vyrovnávání se s komunistickou minulostí pomalu leč vytrvale získával kredit. Nicméně rok a půl po vstupu Zemanovy strany do Strakovy akademie je jeho práce téměř paralyzovaná. Toto je příběh posledního roku.

Do přelomového roku 1998 vstoupil úřad za změněných vnitřních i vnějších podmínek. Především opustil svůj post senátor Benda, který zde pracoval od roku 1995, a nové vedení úřadu se snažilo nahradit tento handicap větší profesionalizací práce.

V pozdním létě 1998 – po volbách a vzniku jednobarevné sociálně demokratické vlády – se z nemnoha mediálních vyjádření dalo usoudit, že sociální demokracie se problematikou ÚDV zabývá. Ministr bez portfeje Jaroslav Bašta prohlásil poněkud předčasně *Lidovým novinám*, že s ohledem na promlčecí lhůtu (měla projít 29. 12. 1999!) se domnívá, „že oprávnění pro existenci vyšetřovací části ÚDV spíše zanikne“. K „přehodnocení účelnosti vyšetřovací části“ ÚDV mělo dojít také z důvodů údajně nedostatečných pracovních výsledků. Oproti tomu „dokumentační“ část ÚDV, podrobně mapující události let 1948–1989, „měla zůstat zachována“ (LN, 27. 7. 1998). O několik dní později prohlásil ministr vnitra Václav Grulich, do jehož resortu ÚDV spadalo, „že to zatím není otázka, která by mě trápila“. V interview dokonce řekl: „Mně tento úřad ve své činnosti nepřekáží. Pokud vykonává užitečnou činnost, nechť ji vykonává dál.“ Přestože byl úřad zřízen rozkazem ministra vnitra, tvrdil, že „o jeho případném ukončení... bude muset rozhodnout vláda“. Požadoval však předložení „určité hodnotící zprávy“ (LN, 30. 7. 1998).

Krátce nato však úřad začal Grulichovi překážet. Dne 11. září vydal své ministerské inspekci příkaz k provedení kontrolního průzkumu na ÚDV. Ve dnech 22.–28. září 1998 mapovalo šest pracovníků inspekce strukturu a práci úřadu. Největší pozornost věnovali inspektoři úseku vyšetřování, kde zkontrolovali 82 spisů (oproti 17 z dokumentace). O dokumentaci v podstatě mnoho nevěděli, a pouze popsali její činnost. V závěrečném protokolu z 30. 9. 1998 dokonce konstatovali, že „prošetřování případů v působnosti ÚDV je ztíženo tím, že značná část materiálů je označená jako ‚tajná‘ či ‚přísně tajná‘, i když důvody utajení již pominuly...“.

Většinu nepřesností ve zprávě inspekce i zjištěných nedostatků se podařilo vyvrátit v námitkách proti závěrům kontroly, které vedení úřadu zpracovalo 12. října 1998. Tehdejší ředitel ÚDV Ing. M. Gula tak mohl 22. října 1998 v deníku *Slovo* prohlásit: „Dokončení kauz ohroženo není a nebude. ÚDV jako orgán činný v trestním řízení postupuje podle zákonných norem, přičemž dozor nad tímto postupem provádí státní zastupitelství. Náš úřad tedy funguje jako kterýkoliv jiný orgán činný v trestním řízení...“.

V současnosti je zde tým vyšetřovatelů, kteří specifikum těchto kauz zvládli a věcně se v problematice orientují velice dobře. Dokáží také účinně spolupracovat s úsekem dokumentace, což je v těchto případech velice důležité... Z těchto důvodů by bylo podle mého soudu vhodné ponechat úsek vyšetřování v organizační struktuře ÚDV.“ Všichni však cítili, že zdaleka není vyhráno. Převažovala obava, že Grulich pošle další kontrolu, když první nedosáhla očekávaného efektu.

Až dosud vládní strana neřekla jasné slovo, jak si práci

Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu představuje. Pouze vysílala signály, že chce převzít přímé řízení úřadu. Počátkem října 1998 však již někteří řadoví pracovníci znali jméno kandidáta sociální demokracie na post ředitele. Premiér Miloš Zeman měl dokonce čestného předsedu sociální demokracie Ing. Slavomíra Klabana někde veřejně uvést jako budoucího ředitele ÚDV. Nyní šlo zřejmě pouze o to, jak ho instalovat. Co ale se starým vedením? Čas nebyl na straně sociální demokracie, která si zřejmě ve svém vrcholném grémiu stanovila i časový harmonogram převzetí úřadu. Grulich nemohl využít normálního postupu, tzn. faktu, že ředitel ÚDV byl podřízen řediteli republikového úřadu vyšetřování. Na jeho porady nebyl totiž zván nikdo z vedení ÚDV. Po úřadu nikdo nikdy nechtěl předkládat jakýchkoliv pravidelných výstupů o jeho činnosti. Vzhledem k tomu, že měl vlastního tiskového mluvčího, specifické postavení, (útvary policie byl vzhledem ke svému zaměření vnímán jako cizí tělísko) a komunikoval přímo s ministry vnitra. Dá se říci, že jeho výsledky Grulichovo vedení přesně neznalo a nemohlo je proto hodnotit. Žádná hodnotící zpráva také nebyla vyžádána. Ředitele, který spadl do personální pravomoci republikového úřadu vyšetřování, tak bylo možno rychle odvolat pouze v případě zjištění závažných nedostatků při nějaké kontrole.

Za této situace 24. října 1998 vypukla „aféra Zilk“. Krátce nato 27. října 1998 oznámil ředitel archivního a spisového odboru ministerstva vnitra Jan Frolík vedení úřadu, že uzavírá své archivy pracovníkům ÚDV. Prý na základě ústního pokynu ministra. Na vlnách Svobodné Evropy 29. října 1998 výstižně komentovala rozporuplnost jednání sociálně demokratických představitelů novinářka Sidonie Dědinová. Ministr Bašta požadoval ve svém příspěvku na konferenci v Tutzingu u Mnichova „otevření všech informací o naší minulosti“. A to nejen pro české a slovenské občany, jak stanovil zákon z roku 1996, nýbrž pro všechny oběti, zájemce, badatele a představitele médií!

Téhož dne, kdy Bašta vyřkl své požadavky, Grulich „dočasně“ zastavil přístup ÚDV k archivům!

Senátor Benda, který v průběhu roku vedl určitá jednání o budoucnosti úřadu, potvrdil médiím „ohromný tlak“ na tuto instituci. Vedoucí tiskového odboru ministerstva vnitra Jan Decker však popřel, že by toto opatření předznamenávalo konec ÚDV. „Není umožněn přístup do archivů pouze pro badatelskou činnost. Co se týká vyšetřovací činnosti, ta nebude omezována“ (LN, 31. 10. 1998). Mystifikace veřejnosti pokračovala. Pracovníci ÚDV nikdy nebyli „badatelí“, a tudíž nemohli ani vykonávat „badatelskou činnost“. Pracovníci dokumentace, tehdy ještě převážně policisté, prováděli samozřejmě policejní činnost, v souladu se zákonem o policii, trestním zákonem i trestním řádem. Jakýkoliv příkaz k jejich omezení v práci tedy jednoznačně znamenal konflikt s platnými zákony. Kromě toho minimálně v jednom případě odmítla centrální personální evidence vnitra vyhovět požadavku vyšetřovatele, právě s odkazem na pokyn ministra Grulicha. Tiskové oddělení tohoto ministerstva tvrdilo, že existuje důvodné podezření o úniku informací z ÚDV, údajně špatném nakládání s utajovanými materiály. Na tiskové konferenci 2. 11. 1998 Grulich na jednu stranu tvrdil, že ani on jako ministr vnitra nemůže „mařit“ vyšetřování, na stranu druhou po vyšetřovatelích ÚDV požadoval prokazování, „že jde skutečně o vyšetřování“. Potvrdil pozastavení přístupu „k archivům... lidem, kteří dělají dokumentaristiku (tedy i policistům – pozn. aut.) a další služby...“ (LN, 3. 11. 1998). Grulich poněkud nelogicky pronesl: „Předpokládám změny ve vedení úřadu, pokud další kontrola potvrdí stávající stav.“ Znamenalo to evidentně, že na základě výsledků první kontroly nebylo možno nikoho odvolat z funkce. Vedení ÚDV vědělo o tom, že kancelář ministra vnitra je informována některými pracovníky úřadu o interních záležitostech. Proto ani tak nebylo překvapeno Grulichovým tvrzením, vyřčeným v souvislosti s případem H. Zilka: „Existují oprávněná a jmenovitá podezření, že se v tomto úřadě nakládalo s utajovanými informacemi velmi nezodpovědně, familiárně a byla porušována řada předpisů...“

Zkratovitě uvažování a fakt, že jeden z pracovníků ÚDV se okrajově osobou Helmutha Zilka v roce 1996 zabýval, stačila k jednoduché spojnici: ÚDV – bývalý ředitel dr. Benda. Grulichovu vedení se hodilo tvrzení: Úřad je zodpovědný za únik „tajných“ informací! Řediteli Gulovi nezbývalo než reagovat: „Pochybení se nedá vyloučit nikdy, nicméně za svými lidmi si stojím. Spíše by to mohlo být pochybení nevědomé.“ (MfD, 3. 11. 1998). V době, kdy vedoucí supervize oznamovali vedení ÚDV začátek další kontroly, Grulich opakoval *Právu* (6. 11. 1998): „Už byly zjištěny závažné nedostatky v ÚDV, první kontrola je ukončena; když se potvrdí další nedostatky, budou z toho vyvozeny i personální důsledky.“ Ač naznačil, koho by se personální změna měla týkat, na konkrétní otázku odpověděl: „Nebyl odvolán stávající ředitel, a nemohu proto hovořit o tom, jestli bude jmenován nový ředitel, a také ne kdo to bude.“

Gula zakázal 5. listopadu 1998 tiskovému mluvčímu ÚDV T. Hornofovi osobně vystupovat ve sdělovacích prostředcích. Rozhodl tak poté, co mluvčí veřejně obvinil ministra Grulicha, že po vypuknutí aféry kolem Helmuta Zilka vyšetřovatelům ÚDV protizákonně zakázal přístup do archivu resortu. Vedení ministerstva vnitra se snažilo dokonale využít aféry Zilk. „U jistého počtu osob vzniklo podezření, že by za určitých podmínek mohlo jejich prostřednictvím dojít k úniku informací,“ poněkud komplikovaně prohlásil Decker. „V současné době však stále probíhají šetření, a dokud nebudou průkazná, nelze vynést jakákoliv rozhodnutí.“¹ Tehdejší náměstek ředitele ÚDV Bret uvedl deníku *Právo* (7. 11. 1998), že nevěří úniku informací týkajících se případu Zilk z ÚDV. Podle jeho slov, nepřihlédl ministr „námitkám [vedení ÚDV] vůči výsledku kontroly“.² Na 8. schůzi výboru pro obranu a bezpečnost poslanecké sněmovny 11. listopadu 1998 byl nucen prohlásit dokonce i ředitel odboru archivní a spisové služby Frolík, že „není zdaleka jisté, zda se spis dostal k senátorovi Václavu Bendovi z Úřadu vyšetřování zločinů komunismu“ (*Slovo*, 12. 11. 1998).

V pondělí 9. listopadu 1998 zahájila supervize společně se zástupci přizvaných útvarů v podstatě časově neomezenou kontrolu. Na úseku dokumentace dokonce kontroloři při zahájení kontroly zavřeli policisty i občanské pracovníky (včetně členů Konfederace politických vězňů) do jedné malé místnosti, kde byli někteří nuceni dokonce sedět na zemi, bez možnosti dojít si na toaletu, takže to mnohým připomínalo razii z 50. let. Postupně se řady kontrolorů rozšiřovaly. V průběhu několika dnů se také změnila metodika kontroly. Kontroloři dokonce opakovali u vytipovaných pracovníků ÚDV své prohlídky. A pokaždé s jiným výsledkem. Některé pracovnice archivu MV dokonce využily situace a otevřely staré spory. Jeden z kontrolorů před jednou z vedoucích pracovnic ÚDV prohlásil, že se stydí za postup svůj i svých kolegů. Tatáž osoba však náměstkovu ÚDV při stížnosti na „nepřilíhající citlivý postup“ kontrolorů při zahájení kontroly řekla, že kdyby na úřad „vlítni doopravdy, to byste teprve viděli“.

Situaci ÚDV zkomplikovala i autonehoda ředitele Guly v noci z 11. na 12. 11. 1998, právě v době, kdy vedení úřadu zvažovalo vyslovení podjatosti těm pracovníkům kontroly, kteří byli dříve členy KSČ. Následkem této události ředitel Marian Gula k polovině listopadu odstoupil z funkce a zároveň odešel od policie. Svou roli zde sehrál i stres posledních týdnů. Vedením úřadu byl pověřen dosavadní náměstek Pavel Bret. Jeden z partnerů ÚDV, Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI), využil zhoršeného postavení úřadu a navrhl 17. listopadu 1998 „úmluvu“, která zužovala dosavadní pravomoc ÚDV ve vztahu k materiálům bývalé I. správy SNB – hlavní správy rozvědky. Pracovníci úřadu, orgánu činného v trestním řízení, se díky podpisu pověřeného ředitele (smlouva byla uzavřena bez konzultace s vedením dokumentace) stali ze dne na den závislími na benevolenci ÚZSI (mimořádně otázka této „úmluvy“ se dostala až na jednání Poslanecké sněmovny).

Dne 13. listopadu 1998 vyjádřil náměstek pro dokumentaci nesouhlas s postupem některých pracovníků kontrolní skupiny, kteří prokazatelně nebyli seznámeni ani s příslušnou směrnicí, podle níž kontrola probíhala, a především o jejich podjatosti. O týden později již kontrolovali i tohoto funkcionáře úřadu; mezi kontrolory byly i osoby předtím označené za podjaté. V rozporu s touto směrnicí hovořil za kontrolní orgán dr. Šolín ze supervize a nikoliv formální vedoucí kontroly Mgr. M. Jandurová. Vedení kontroly nebylo schopno předložit plán kontroly, ani termín, kdy bude ukončena. Podle tvrzení pověřeného ředitele Breta projevoval při osobním jednání Grulich podrobnou znalost průběhu kontroly, což mu interní ministerské směrnice neumožňovaly. Vedoucí kontroly však podle jeho slov popírali, že by ministra průběžně informovali.

Pracovníci kontrolního orgánu zcela podle svého uvážení zabavovali kopie archivních materiálů včetně součástí spisů ÚDV, celkem šlo údajně o 36 000 listů. Bez podpisu o seznámení se s těmito materiály byly písemnosti odvezeny na odbor supervize, kde s nimi bylo nakládáno zcela bez kontroly. Dne 3. prosince 1998 zaslal občanský pracovník ÚDV M. Lehký, bývalý mluvčí Charty 77, otevřený dopis prezidentu republiky, v němž mj. napsal: „Způsob, jakým tato komise již několik týdnů pracuje, se vymyká účelu a cíli, pro které byla stanovena. Jde o rozsáhlé zmapování celkové činnosti tohoto úřadu, rozsahu a hloubky informací, kterými disponuje, za účelem paralyzování, omezení a ochromení jeho další činnosti. Tato komise nemá dodnes stanoven termín ukončení své činnosti...“³

Jedním z výsledků kontroly byla instalace nového ředitele, Mgr. Ireneje Kratochvíla, který podle některých verzí díky mocenským posunům v sociální demokracii po neúspěšných senátních volbách nahradil původně zamýšleného adepta Ing. Klabana. I když samozřejmě není známo, s jakými konkrétními úkoly od Grulicha šel na ÚDV, můžeme se je pokusit rekonstruovat z toho, co posléze udělal: pacifikovat odpor pracovníků ÚDV proti vedení ministerstva, vyměnit popř. propustit některé funkcionáře, propustit tiskového mluvčího, změnit postavení úseku dokumentace a zúžit jeho pracovní zaměření, personálně ho oslabit na úkor vyšetřování, zreorganizovat úřad, dostat činnost každého pracovníka pod kontrolu (jinými slovy zbyrokratizovat jeho činnost), zavést pro vedení MV přijatelnou personální politiku, přestěhovat úřad z centra Prahy, prostě dostat úřad pod kontrolu. Při Kratochvílově uvedení do funkce Grulich mj. pronesl: „Když jsem se dozvěděl, jak se nakládá s materiály, jsem povinen na tuto záležitost reagovat. Dostal jsem informace, že z tohoto úřadu, že se odvázejí spisy a že se naplno začíná skartovat... Není moje věc, abych já do těchto věcí lezl, to není věc ministra vnitra, proto sem přišly odborné skupiny lidí, kteří tomu rozumí... Samozřejmě, že to bylo vyvoláno aférou ZILK, unikem informací a podezření nad určitými dokumenty, které se mně dostaly do ruky, včetně jmen, které směřovaly k tomu, že únik informací byl tady odtud. Ta věc byla potřeba prošetřit. Proto došlo k prošetřování. Když přišla in-

formace a velice vážná, že se odsud neevidované spisy odvázejí, že se naplno skartuje, nezbylo a byla to moje povinnost, než sem poslat kontrolu další...“

„Cílem kontroly bylo prověřit způsob nakládání se spisovým materiálem obecného a utajovaného charakteru, zda nedochází k úniku informací utajovaného charakteru,“ stálo v protokolu kontrolní skupiny, který 18. prosince 1998 předložila vedení ÚDV. Namátková kontrola byla provedena u 36 pracovníků ÚDV (každému kontrolovanému tedy kontroloři odebrali v průměru 1000 listů písemností), zkontrolováno bylo 32 počítačů. Protokol především zdůraznil údajné porušení vnitřních směrnic o manipulaci se spisovým materiálem, vytvoření vlastní evidence příslušníků StB procházejících jednotlivými případy (ta je ovšem funkční na ÚDV dodnes), a jeden konkrétní únik „utajovaných“ skutečností, který až dosud Inspekce ministra vnitra nedokázala vyřešit. Nejpikantnější byla formulace týkající se sborníků ÚDV SECURITAS IMPERII, kdy kontrola supervize požadovala prověřit, zda byl vyžádán souhlas jednotlivých osob (především tedy vysokých komunistů a příslušníků StB) s otištěním jejich „osobních údajů“. Dr. Šolín dokonce při předání zprávy tvrdil, že se tak stalo z iniciativy JUDr. Z. Vašíčka, předlistopadového zástupce náčelníka odboru obrany FMV, který ve spolupráci se Státní bezpečností řídil akci „NORBERT“, tzn. přípravu na internaci protikomunisticky orientovaných občanů.

Téhož dne interpelovalo šest situací znepokojených poslanců ministra Grulicha. „Domníváme se, že v době, kdy se blíží konec promlčecích lhůt pro vyšetřování některých trestných činů, je s ohledem na oběti komunismu nepřijatelné blokovat po více než dva měsíce práci ÚDV inspekci a komisemi. Obáváme se, že skutečným důvodem kontrol a komisí i dalších zásahů do ÚDV je snaha zabránit dalšímu vyšetřování zločinů komunismu...“ Poslanecká sněmovna dokonce za účelem vyjasnění postupu ministra Grulicha avizovala zřízení parlamentní vyšetřovací komise. Již 22. prosince 1998 reagoval na zprávu kontroly senátor Benda: „Na ÚDV se samozřejmě vyskytují různé formální nedostatky, jako na každém úřadu, ovšem obvinění jsou buď nesmyslně nafouknutá, nebo přímo lživá. Například tak často skloňovaný pojem ‚černá kopie‘, který má vyvolat dojem bůhvíjakého nezákonného nakládání s tajnými svazky, je matením veřejnosti. ÚDV pouze v souladu se zákonem po dohodě nebo na přímý pokyn správců archivů množil relevantní části svazků a řádně je zakládal do vlastních spisů.“

V rámci přípravy odpovědi supervizi zpracoval úsek dokumentace 28. prosince 1998 odpověď, v níž toto pracoviště zdůraznilo, že archivní a spisový materiál byl ÚDV postupován v rozporu s tehdy platnými směrnicemi, tzn. neposouzen a formálně neodtajněn, což ÚDV způsobovalo rozsáhlé organizační problémy a časové ztráty. Přestože na tento fakt byli kompetentní představitelé archivu ministerstva vnitra průběžně upozorňováni, náprava až do přijetí zákona č. 148/98 Sb., kdy tento stav byli nuceni napravit

ze zákona, prostě provedena nebyla. Kontrola na základě odebraného vzorku získala mylnou představu, že většina spisového materiálu má utajovaný charakter. Nebyla to pravda.

Nový ředitel ÚDV právník Kratochvíl bez ohledu na zprávu dokumentace ve své odpovědi uvedl: „Především je třeba konstatovat, že celá řada skutečností uvedených v protokolu z kontroly naznačuje možnost nedostatečné profesionality pracovníků ÚDV, spojené s nedostatečnou znalostí norem upravujících postup při výkonu spisové služby a ochrany utajovaných skutečností. Faktem ovšem je, že v mnoha případech se jednalo o určitou formou ‚svěpomoci‘, jež byla vyvolána tlakem promlčecích lhůt, zdlouhavým legislativním vyřizováním písemností, nedostatečnou součinností s kompetentními útvary, a to i útvary mimo působnost MV, a administrativní náročností. Získané materiály byly pracovníky ÚDV soustředovány a rozmnožovány především v zájmu řádné dokumentace a urychlení vyšetřování, při současném vyloučení nadměrného zatěžování správců archivů... Do úvahy je třeba vzít rovněž skutečnost, že způsob práce ÚDV je skutečně svým způsobem ojedinělý, podstatně se lišící od běžného způsobu vyšetřování trestných činů...“

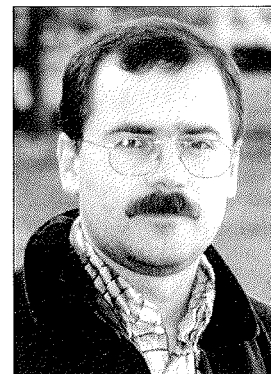
Na tiskové konferenci 12. ledna 1998, která byla oficiální tečkou za kontrolou, byl nucen Kratochvíl prohlásit, že odpovědnost bude vyvozena pouze u jednotlivců: „Drtivá většina zaměstnanců pracovala svědomitě, poctivě a s plným nasazením.“⁴ Kratochvíl nezodpověděl ani to, zda z ÚDV unikly údaje o H. Zilkovi.

Jaký byl výsledek kontroly? Vedení supervize zástupně požadovalo odvolání všech řídicích pracovníků ÚDV, což až dosud nebylo realizováno. Vedení ÚDV bylo pouze rekonstruováno z přijatelnějších osob. Z vedení dokumentace, proti níž nakonec směřoval útok supervize především, byly odstraněny všechny organizačně schopné osoby, které během let získaly určitou znalost této specifické problematiky. Z obou kontrol navíc přišli na ÚDV dva pracovníci (v druhém případě dokonce vedoucí kontroly Mgr. M. Jandurová!). Nezbyvá než souhlasit s dr. Bendou, který ve své tiskové zprávě 27. 1. 1999 prohlásil: „Ministr vnitra v průběhu kontroly veřejně předjímal její výsledky takovým způsobem, který nejen odporoval vnitřním předpisům MV a zásadám slušnosti, ale silně poškodil reputaci ÚDV, což se promítá na ochotě ostatních složek MV plnit byť jen své zákonné povinnosti vůči ÚDV... ÚDV se v současném personálním obsazení a se současným politickým zadáním stává pouhou zástěrkou, Potěmkinovou vesnicí, která má zakrýt fakt, že současné vedení ministerstva vnitra nemá zájem na vyšetření komunistických zločinů.“ Podobně

i s jeho slovy v *Mladé frontě Dnes* (13. 1. 1999): „Pokud odejde ministr Grulich, je šance rekonstruovat trosky, které z ÚDV po loňském roce zbyly. Pokud neodejde, vidím budoucnost úřadu černě.“

Poznámky:

1. Podle Událostí vysílaných 6. 11. 1998 prohlásil Grulich v Radiožurnálu: „Já mám k dispozici podezření na určitá konkrétní jména, která také vyšetřovatelé k dispozici dostali, kudy úniky probíhají.“ Co k tomu dodat? Dodnes nebylo nic nikomu prokázáno.
2. O den dříve měl Bret České televizi ke Grulichovým slovům (viz pozn. 1) odpovědět, že nemůže polemizovat s ministrem. Na druhé straně – podle slov komentátora – považuje jeho výroky za natolik závažné, protože on s tím se během svého působení s únikem utajovaných skutečností nikdy nesetkal. „Toto je parketa pro orgány činné v trestním řízení.“ Na konci šotu V. Benda odmítl Grulichovo tvrzení, s tím, že nikdo pro něj „z ÚDV materiály nevynášel“.
3. Obdobný dopis z 10. 12. 1998 adresovaný premiérovi a předaný i ministru spravedlnosti, poslanecké sněmovně i senátu Parlamentu ČR a řediteli ÚDV podepsalo devatenáct pracovníků ÚDV.
4. V rozhovoru pro *Zemské noviny/Slovo* z 29. 9. 1999 „Vyšetřování zločinů komunismu se zlepšilo, říká Kratochvíl“, ředitel ÚDV tvrdil: „Před mým příchodem pracovala asi polovina zaměstnanců na velmi nízké úrovni... Upřesňuji, že někteří zde pracovali na dobu určitou nebo byli v penzijním věku... U ostatních bych také nepoužil slova neschopnost. Šlo spíš o lidi, kteří nepracovali nebo pracovat nechtěli...“

Pavel Žáček (1969) v roce 1992 vystudoval Fakultu sociálních věd, současně studoval historii a politologii na FF UK. V letech 1990-91 byl šéfredaktorem *Studentských listů*. Od ledna 1993 byl zaměstnancem Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu nejdříve jako dokumentarista, později šéf dokumentace a nakonec působil jako náměstek ÚDV. Z úřadu odešel v srpnu 1999.